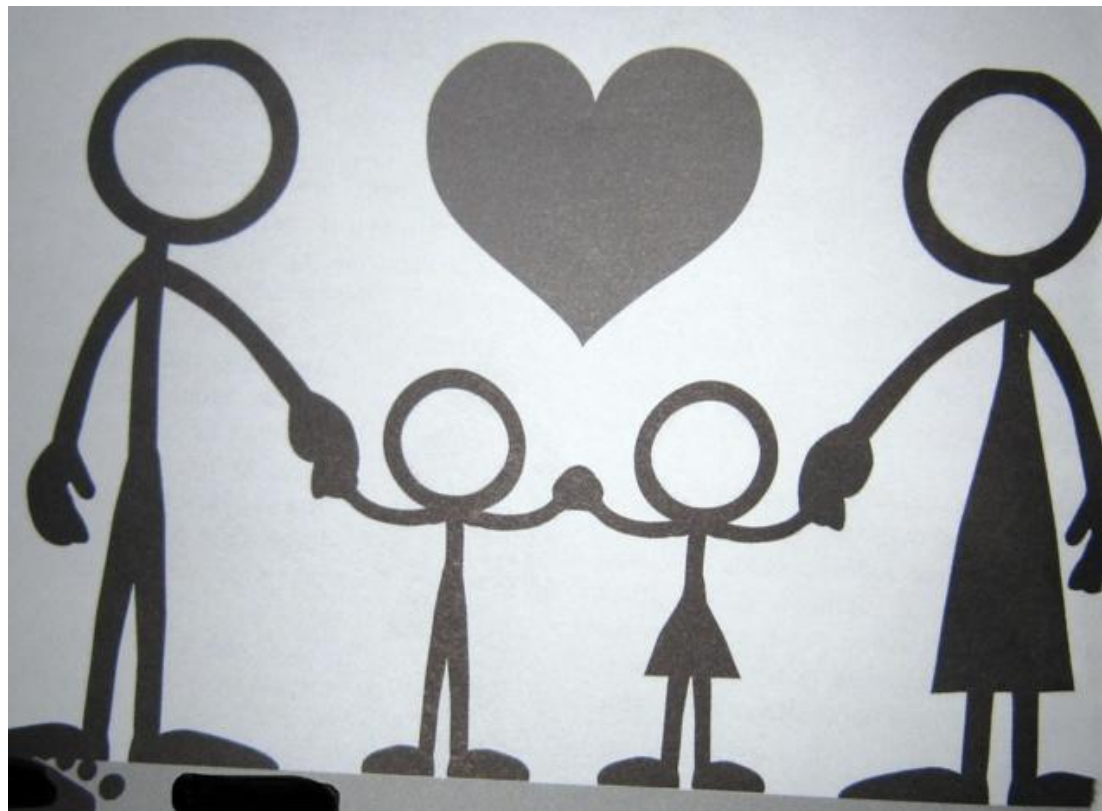

Rodina potrebuje čas

/Postreky žiakov /

Február- marec /2014

Kružok Centráčik

Spojená škola, Svidník

Rodina
srdečná, dobroprajná,
uteší, pochopí, podporí
len vtedy, ak si nájde pre seba

čas

Kludia Kaščáková

Editoriál

Rodina a zamestnanie. To sú dve veci, ktoré predstavujú pre väčšinu ľudí základ pre spokojný život. No vidíme aj na svojich rodičoch, že tieto dve veci sa veľmi ťažko spájajú dohromady. Stres a príliš vysoké pracovné nasadenie často vnášajú problémy do nejednej rodiny. Preto je dôležité zladať prácu s rodinou. Ale nie vždy sa to podarí, pretože v dnešnej dobe je pracovné nasadenie „cool“, a to aj kvôli tomu, aby rodina prežila. Pri dobrej vôli sa však dajú aj tieto dve veci zvládnuť, pretože obe úzko súvisia. Len je potrebné, aby si rodičia našli čas na rodinu, ktorá bude oporou v práci tomu druhému a naučili sa nielen pracovať, ale aj oddychovať. Ponúkame vám postrehy zo života, ktoré sa odohrávajú okolo nás a ktoré prežívame v svojich rodinách. Aj my chceme, aby v našich rodinách vládla pohoda, aby rodičia mali na nás čas a zároveň aby mali prácu, ktorá by rodinu zabezpečila.

Centrárik

Rodina potrebuje čas

Rozpoviem vám jeden príbeh a zároveň môj názor na prácu. Na prácu, ktorá síce je dôležitá a potrebná, ale keď berie všetok čas rodine, tak potom čosi nie je v poriadku.

Žil raz jeden bohatý chlapík so svojou rodinou. Mal ženu Alenu, syna Petra a dcéru Michaelu. Na prvý pohľad mal rozprávkový život, no bol až príliš pohltený prácou. Dalo by sa povedať, že to bol typický workoholik. Celý čas trávil v kancelárii a prácu si bral dokonca aj domov. No pomaly zabúdala na svoj poklad, svoju rodinu. Deti už boli z toho mrzuté a manželka mu dohovárala, aby si konečne našiel čas aj na nich. Preto sa jeho manželka rozhodla, že zorganizuje rodinnú dovolenku. Všetko bolo pripravené, už aj išli vyraziť na letisko, lenže tu zazvonil mobil. Bol to Štefanov mobil. Volali mu, že ho potrebujú v práci. Deti aj jeho žena sa nahnevali, no on aj tak išiel do práce. Sľúbil, že príde za nimi. Tak išli bez neho. Sadli do lietadla a vzniesli sa do výšin. Ani netušili, že sa vidia posledný raz. Počas letu sa stalo nešťastie, pretože odrazu lietadlu vypli všetky motory. Posádka sa ich snažila opäť spojzduť, no lietadlo aj tak havarovalo a zhaslo mnoho životov vrátane Štefanovej rodiny. Keď sa to dozvedel, padol na kolená a začal plakať. Mráz mu prebehol po chrbte a uvedomil si, že kvôli práci prišiel o svoju rodinu. Nebol dokonca ani pri tom, keď sa jeho deti narodili, pri ich prvých krokoch, pri prvom dni v škole a ich prvých skúškach života. A nebol ani pri ich najt'ažšej chvíli života, keď sa pozerali smrti do očí. Uvedomil si, že mal tráviť čas s rodinou, dokiaľ mohol, no už bolo príliš neskoro.

Preto si myslím, že to netreba s prácou preháňať a uvedomiť si, že nevieme, ktoré chvíle s rodinou sú tie posledné, a preto aj rodina potrebuje svoj čas.

Imrich Kaplan

Rodina

šťastná, veselá
pohladí, rozveselí, pochopí
iba v náručí otca a mamy

Ingrid Siváková

Moji rodičia veľa pracujú

V rodine sme štyria. Myslím, že sme šťastná rodina, ale pozorujem, že rodičia musia ťažko pracovať. Ocko pracuje ako palič mimo domova. Niekedy je preč aj mesiac. Chodí za prácou do mnohých kútov Slovenska, ale aj do okolitých krajín. Mamka pracuje v neďalekom meste od našej dediny. Musí skoro vstávať, aby stihla autobus. Do práce teda chodí o 5:00 hod. Keď príde domov, musí navariť večeru, no a ja, aby som jej to uľahčila, tak jej pomôžem, ale predtým, než príde, načistím zemiaky alebo pomôžem s večerou. Potom jej uvarím kávu. A keďže moja mamka vo voľnom čase pečie zákusky a torty, tak jej pritom môžem pomáhať. Rada vidím rodičov oddychovať, veď práve vtedy s nimi môžem byť celý deň. Ale oddych býva zriedkavý. Práca je pre nich drina, ale chcú pre rodinu len to najlepšie.

Martina Mňahončáková

Rodina potrebuje čas!

Porozprávam vám príbeh o jednej rodine, ktorá kvôli práci prestala fungovať, a tak sa skoro rozpadla. Rodinu tvorili dvaja súrodenci Matej a Mišo, rodičia Ivan a Eva.

V dnešnej dobe je veľmi ťažké si nájsť prácu, a tak boli rodičia šťastní, že mohli pracovať, aj keď v práci trávili celý deň, niekedy prichádzali až večer, keď už Matej a Mišo dávno spali. Spolu trávili veľmi málo času, a keď si už aj ten čas našli, stále do toho niečo prišlo, a tak sa skoro vôbec nevidali. Malo to svoje výhody, pretože mali všetkého dostatok, ale aj nevýhody. Jedna z nevýhod bola tá, že Matej s Mišom sa máločo učili, mali zlé správanie, nerešpektovali iných, pretože na nich rodičia nemali vôbec čas, a tak neboli správne vychovaní. Aj medzi rodičmi to prestalo časom fungovať, pretože nemali na seba čas, náladu. Žili spolu len kvôli deťom. No raz sa to cele zvrtno, rodičia sa začali strašne hádať a otec odišiel k svojim rodičom.

Matej a Mišo vedeli, že je zle a že rodičia sa rozvedú a oni budú žiť bez otca. Len pomyslenie na to bolo strašné, a tak sa rozhodli konať! Obom rodičom začali posielat' zaľúbené listy, mamke posielali kytice kvetov v otcovom mene, až raz dala Eva výpoveď v práci a pozvala Ivana domov na večeru.

Tak isto to spravil aj otec Ivan, tiež dal výpoveď a začal sa venovať svojim deťom a žene. Po čase si obaja našli novú prácu, kde neboli tak dlho a mohli sa venovať naplno rodine. Matejovi a Mišovi sa zlepšilo správanie i známky a k tomu mali naspäť svojich rodičov pohromade.

Aj tento príbeh dokazuje, že RODINA POTREBUJE ČAS!

Tomáš Soľanka

Je pracovné nasadenie – „cool“ alebo drina?

Rodina. Slovo, ktoré pre mňa znamená veľa. Je to prostredie, kde sa cítim dobre, kde nájdem porozumenie, dobré rady a hlavne, kde ma čaká mama, otec, brat. Som rada a vďačná, že môžem vyrastať v kompletnej a harmonickej rodine, v kruhu kde mi je dobre.

Žiaľ, žijeme v dobe, kde mnoho detí nevie, čo je to harmonická rodina, kde sa večer nestretávajú rodičia spolu s deťmi a neriešia to, čo im tento deň priniesol, kde sa nemôžu porozprávať, ako im bolo v škole, aký bude ich spoločný víkend, kam pôjdu a ako stravia spoločné chvíle v kruhu rodiny.

Často pre pracovné povinnosti si rodičia nedokážu nájsť čas na to, aby s deťmi trávili voľný večer, aby im pomáhali pri domácich úlohách. Deti tak travia čas samy doma. Potom sa rodičia čudujú, prečo ich deti skončili v zlej partii. Skončili tak preto, lebo nenašli teplo domova a rodinu tam, kde má byť. Rodina na seba nemala čas.

Sú rodiny, kde chýba mama, otec. Takéto rodiny mi je úprimne ľúto. Tie deti nikdy nepocítia teplo maminých dlaní alebo otcove pohladenie. V rodine by sa malo nájsť miesto pre každého. Rodina, kde nemajú čas na svoje deti, to je podľa mňa prázdna rodina. Chýba tam láska, porozumenie a dobré slovo, na ktoré čaká každé dieťa. Potom v srdci dieťaťa vzniká prázdne miesto, smútok. V dobe, akej žijeme, je pre rodičov ťažké sa postarať o rodinu. Každý deň počujem v správach, čítam v novinách, koľko zamestnancov prišlo, alebo ešte len príde o svoju prácu. Je to smutné, ale je to tak. Rodina na fungovanie potrebuje peniaze, a keďže rodič príde o prácu, tak často kvôli tomu v rodine vznikajú hádky, nedostatky a trpia tým hlavne deti. Chcela by som, aby každý mal prácu, za ktorú by dostával plat, z ktorého by si mohla rodina dovoliť aj to, čo ma schované v kútiku srdiečka a po čom tajne túži. Potom by som mohla povedať, že práca je COOL, pretože zabezpečí rodinu a vďaka nej sa každý má dobre a na svete aj v rodinách vládne pokoj.

Kristína Frančáková

Rodina

pokojná, milovaná
vysvetlí, pohladká, stmelí
tých, na ktorých
má vždy čas.

Stanislava Mňahončáková

Ako som naučila svojich rodičov oddychovať

Moji rodičia chodia každý deň do práce.

Ráno o siedmej odídu a o šiestej večer sa vracajú. Som jedináčik. Na žiadne krúžky nechodím, takže som od jednej poobede doma sama. Väčšinou som sa učila alebo pozerala televízor. Večer, keď naši prídu, pozdravia ma a už idú vybavovať veci do práce. Bola som z toho smutná, pretože oni svoje hlavy vyplli až o dvanástej v noci, keď ja už dávno spím. Kým zaspávam, rozmýšľam nad mnohými vecami. Teraz som rozmýšľala nad tým, ako naučiť rodičov oddychovať.

Bol piatok poobede. Rodičia išli na nákupy, teda na celotýždenné nákupy, a ja som išla na nákupy s nimi. Pýtala som sa na ich plány na víkend... Nevedeli, čo budú ešte robiť, tak som im niečo navrhla : „Naučím vás oddychovať!“ Rodičia sa na mňa pozreli, či to myslím vážne. „ÁNO,“ skríkla som, „naučím vás oddychovať.“ Mrkla som po nich očkom a mamka s ockom sa na seba pozreli. „Tak dobre...keďže sa ti tak často nevenujeme.“ Vymyslela som vychádzku do prírody, opekanie pri ohníku ... Deň bol veľmi vydarený a páčil sa nielen mne, ale videla som na rodičoch, že aj oni boli spokojní. Potešila som sa, keď povedali, že takto spoločne môžeme častejšie tráviť čas. Uvedomili si, že aj pre nich to bolo príjemné.

V nedeľu sme, samozrejme, nepreležali spolu celý čas, pretože sme museli ísť do kostola a mama varila obed. Kuraciu polievku a mäso. Mňam! Musela som sa aj učiť a rodičia začali pracovať po obede. Asi preto, aby sa večer mohli venovať len mne. Samozrejme, večer som urobila pukance a pozreli sme si spoločne film. Večer pred spaním ma ocko pobozkal na čelo a láskavo povedal : „Ďakujeme, že si nás naučila oddychovať.“ Bola som pyšná na pochvalu od otca a najmä na to, že som naučila rodičov oddychovať aj so mnou.

Odvtedy trávime viac času spolu, pretože niet nad chvíle strávené v kruhu rodiny.

Magdaléna Rodáková

Rodina

Šťastná, harmonická,
miluje, pomáha, chráni
v teplom náručí
svoje deti.

Katarína Mikulová

„Cool“ nasadenie sa mení na drinu

Na svete je veľa zamestnaní. Jedny sú ľahšie, iné ťažšie, ale sú aj také, ktoré sú síce atraktívne, ale nie každý ich môže vykonávať. Medzi ne patrí aj povolanie hasiča.

Je hasičstvo „cool“ alebo drina? Ja by som povedal, že oboje. Viem už teraz posúdiť, že je cool zamestnanie, ktoré dokázalo nadchnúť nejednu boľavú dušu, ktorá cítila, že bude zachránená, keď bola v nebezpečenstve. Takí hasiči však musia mať v sebe kus adrenalínu a nasadenia. Ukazujú to skoro každý deň, každú hodinu, minútu či sekundu. Veľmi obdivujem hasičov, ktorí vedia v maximálne kritickej situácii uspokojovať človeka, pritom vedia, že havária alebo požiar bo vážny. A čo veľmi závažné prípady? Tie musia riešiť z „chladnou hlavou“. Mnohokrát sú v nebezpečenstve, ale nasadzujú svoje životy za iných. Sú chvíle, že musia zvládnuť ťažké situácie, prekonať rôzne prekážky. A tým sa stáva ich povolanie drinou.

Myslím si, že toto povolanie je predovšetkým poslaním, pretože bez nich sa nezaobíde žiadna kalamita, havária, živelné pohromy a množstvo rôznych technických zásahov a záchranných prác.

Kristián Suchanič

Policajti, hasiči, záchranári, to sú „cool“ povolania, pri ktorých mnohí nasadzujú svoj život za nás. Chodia sem a tam vo dne či v noci. Zdá sa mi, že nikdy nespia. Je to drina. Napríklad takí policajti. Sú nasadení vo dne či v noci. Chodia po akciách, haváriách a mnohých ďalších zásahoch. Hasiči, tí zase svoje životy ohrozujú pri požiaroch, haváriách a katastrofách. Obdivujem, ako to zvládajú. Stále v novinách čítame a v správach počúvame, ako zachraňujú ľudské životy. Patrí im obrovská sláva a česť, Chcel by som byť taký, ako sú oni.

Dalibor Gajdoš

Rodina

láskavá, úžasná,
pohladí, pritúli, poteší,
keď má na mňa čas.
Ten cit poznám.
Moja rodina.

Petra Černigová

Moji rodičia a ja

Bolo upršané popoludnie, kvapky dažďa padali na parapetu okna. Celú sobotu som bola na internete a trpezlivo čakala na svojich rodičov. Keď sa mama vrátila z práce, kľúče si odložila na poličku, kabát zavesila na vešiak a topánky odložila do skrinky. Sadla si na gauč a sťažka vydýchla. Sadla som si k nej a spýtala som sa jej, ako sa dnes mala. Jej odpoveď bola rovnaká ako vždy. To znamenalo, že z práce je uťahaná a bola rada, že sedí v kruhu rodiny.

Niekedy mi jej je ľúto, že chodí do práce v sobotu aj v nedeľu a nemá čas ani na rodinu a domácnosť. A ocko? Ten prišiel ešte neskoršie. Preto by mali ľudia pracovať osem hodín denne a určite nie cez víkend, užívať si život bez stresu a mať čas na svoju rodinu, pretože rodina potrebuje tiež čas na seba. ☺

Blanka Manduľová

Rodina
chápavá, obetavá
prichýli, vychová, poradí.
Vždy má čas
a otvorenú náruč.
Podpora.

Zuzana Terazová

Pevná rodina

Ja, moji rodičia a sestra. To je naša rodina. Mám aj starých rodičov. Som rád, že ich mám. Vždy majú na nás čas. Ak nie rodičia, tak starí rodičia.

Nie všetci majú to šťastie. Mnohé deti vyrastajú bez rodičov a bez rodiny. Ak aj majú rodičov, tí na nich nemajú čas. To vidím aj na svojich spolužiakoch, na ktorých si rodičia pre prácu nenájdu čas. A to ovplyvňuje ich konanie a správanie. Hľadajú si niekoho, kto má na nich čas. Nájdu si však len podobné „spriaznené duše“ a robia sito, čo sami chcú. Odráža sa to na ich výsledkoch v škole, na ich správaní, záškoláctve...

Mne a sestre rodina vytvára pocit domova. Poskytuje nám starostlivosť, istotu, citovú oporu, bezpečnosť a ochranu. Je to miesto, kde sa rád vraciam. Som rád, že sa v našej rodine naplňujú slová Lee Lacocca: „Jediná skala, ktorá zostava pevná, jediná inštitúcia, o ktorej viem, že funguje, je rodina.“

Samuel Zasada

Je pracovné nasadenie „cool“ alebo drina?

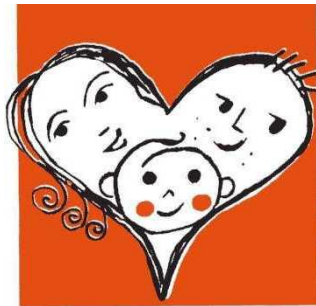
Prišiel otec z práce domov,
smutný, neveselý.
Vraj, že naňho šéfko kričal.
Nuž, ho vyhodili.

Snažil sa nájsť prácu znova,
nechcel ani spať.
Keď ju našiel, zaspal, chudák.
Stále len práca, posteľ a naopak.

Mama márne prehovára:
„Vezmi si dovolenku jeden deň.“

Otec sa len vyhovára:
„Nie, nie, ja pracovať chcem.“

Mama mu teda voľno vybavila,
na výlet ho rýchlo nabalila
a šup ho na ryby.

Užíval si každú chvíľu.
No po jednej, dvoch hodinách,
spomenul si na prácu.

Mama ho len utešuje:
„Šéf ťa pustil, neboj sa.“
Oddychuje teda ďalej.
Už vie, že mu oddych treba.
Teší sa a raduje.

Oddýchol si tatko náš,
až bol čulý ako ryba.
No po čase však zosmutnel.
Že vraj mu zasa práca chýba.

A tak si synček pomyslí:
„Byť dospelý je psina.“
Otec mu v mysli odpovie:
„Nie, je to cool, ale drina.“

Miriam Jackaninová

Príbeh mojej kamarátky

Mám kamarátku. Je rodičia stále pracujú a nikdy nemajú na ňu čas. Cíti sa od nich odstrčená, akoby ju ignorovali.

Často mi hovorí, že mi závidí, lebo moji rodičia sú doma a nájdu si čas pre mňa a mojich súrodencov. Ale pre ňu nie. Prečo? Ved' rodičia by si mali nájsť čas nielen pre seba, ale aj pre svoje deti. Aj preto som jej poradila, aby naučila svojich rodičov odychovať, aby trávili čas spolu. Vyprosila si od nich, aby si zobrali voľno, keď mala polročné prázdniny. Musela ich dlho presviedčať, ale nakoniec súhlasili. Na ďalší deň im pripravila raňajky a spolu si vychutnali príjemné spoločné posedenie pri raňajkách. Poobede zašli na malú vychádzku do mesta. Keď sa vrátili, už bol večer. Tentoraz rodičia neobjednali žiadnu pizzu ako obyčajne, ale mamka navarila chutnú večeru za asistencie svojej dcéry. Každý si na nej pochutnal a pritom sa rozprávali, smiali... boli šťastní. A tak postupom času, aj keď rodičia chodili do práce, vždy si našli čas na seba, aby sa porozprávali, poradili, post'ažovali... A tak moja kamarátka za mojej pomoci naučila svojich rodičov odychovať. Teraz cíti, akoby jej rodičia boli vymenení. Odvtedy si vždy na ňu nájdu čas. Aspoň toľko, aby sa jej spýtali, ako bolo v škole, aký mala deň ...

Myslím si, že rodičia by nemali žiť len prácou, hoci aj práca je dôležitá. No oveľa dôležitejšia je rodina, ktorá potrebuje na seba čas. Preto rodičia musia vedieť zosúladiť pracovný a rodinný život. Vtedy bude rodina šťastná.

Andrea Kancianová

Rodina

Milujúca, chápavá.
Lúbi, chráni, radí.
Má si vždy nájsť čas
na svoje deti.
Otec, mama.

Petra Kaplanová

Krúžok Centráčik
13– 15 rokov
Spojená škola, ZŠ
Centrálňa 464
089 01 Svidník
zakladna@spojenaskolask.sk
Mgr. Anna Lažová
spojenas@centrum.sk

